לאבידרנא ביום אידם אמר אידענא ביה יודלא

פלח לעבודת כוכבים א"ל רב יוסף והתגיא

יאיזהו גר תושב כל שקיבל עליו בפני ג'

חברים שלא לעבוד עבודת כוכבים כי תניא

ההיא להחיותו והאמר רבה בר בר חנה א"ר

יוחנן יגר תושב שעברו עליו י"ב חדש ולא מל

הרי הוא כמין שבעובדי כוכבים התם כגון

שקיבל עליו למול ולא מל רבא אמטי ליה

קורבנא לבר שישך ביום אידם אמר ידענא

ביה דלא פלח לעבורת כוכבים אזל אשכחיה

דיתיב עד צואריה בוורדא וקיימן זונות ערומות קמיה א"ל אית לכו כה"ג לעלמא

ראתי א"ל דידן עדיפא מפי מהאי א"ל מפי

מהאי מי הוה א"ל אתון איכא עלייכו אימתא

דמלכותא אגן לא תיהוי עלן אימתא דמלכותא א"ל אנא מיהא מאי אימתא

דמלכותא איכא עלי עד דיתבי אתא ההוא

פריםתקא דמלכא א"ל קום דקבעי לד מלכא

כי נפיק ואזיל א"ל עינא דבעי למיחזי לכו בישותא תיפקע א"ל רבא אמן פקע עיניה

דבר שישך אמר רב פפי איבעי ליה למימרא

ליה מהאי קרא יבנות מלכים ביקרותיך נצבה שגל לימינך בכתם אופיר אמר ר"ג

בר יצחק איבעי ליה למימרא ליה יימהכא

יעין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה

לו: שכרו לעשות עמו מלאכה אחרת:

ואע"ג דלא א"ל לעיתותי ערב ורמינהי

השוכר את הפועל ולעיתותי ערב אמר לו סהשוכר

העבר חבית של יין נסך ממקום למקום

שכרו מותר מעמא דא"ל לעיתותי ערב אין

כולי יומא לא אמר אביי כי תנן נמי מתניתין

ראמר לעיתותי ערב תנן רבא אמר ל"ק הא

דאמר ליה העבר לי מאה חביות במאה

ב סמג לאוין מה טוש"ע י"ד סי" קמח סעיף ה [וברב אלפס רפ"א דמכילמין דף של:]: ב [מיי׳ פ״ח מהל׳ מלכים הלכה ין: מד ג מיי' פי"ג מהל' מאכלות הלכה יח [יט] סמג לאוין קמח טוש"ע י"ד סי" קלג סעיף ג: מה ד ה מיי פ"ד מהל' שכירות הלכה ח סמג עשין פט טוש"ע ח"מ סי

ביקרותיך לשון ביקור וכן ח (ווה המובח) יהיה לי לבקר ואע"פ שהיו"ד יתירה מנויה היא במסורת עם יו"ד של מי נתן למשיסה כלומר מבקרות לך ועומדות לשרתך:

בועמא רא"ל לעיתותי ערב כו'. הא דלא משני מתני׳ כרשב"ג דאמר ש ימכר כולו (ב) חוץ מדמי יין נסך וכאן נמי שכרו מותר חוך מדמי חבית דניחה ליה לאוקמי כרבנן אי נמי שכרו מותר משמע כל שכרו אי נמי בהא אפילו רבן שמעון בן גמליאל מודי דהתם אין דרך ליקח יין מן העובד כוכבים והכא דרך בני אדם ליקח שכר מן העובד כוכבים ויש לחסור כל השכר וחילוק זה יש בירושלמי ולעיל ס"פ כל הצלמים (דף מט:) י גבי ארג בו את הבגד ולפי התירוץ דניחא לאוקמא כרבנן ניחא דלא חיקשי נוקמה כר"א דאית ליה לעיל יש פדיון לעבודת כוכבים ויוליך הנאה לים המלח אף בלא זה וזה גורם וקיימא לן כוותיה ולתירוץ האחר נמי יש לומר שכרו מותר משמע גלא פדיון: הא ראמר ליה העבר לי ק' חביות בק' פרומות. ונהל לסרה

ברייתא כי לא אמר לו לעיתותי ערב דכל כמה דלא אעברינהו לכולהו לא יהיב ליה מידי הלכך כוליה אגרא שייך ביה כן לשון הקונט' משמע הא א"ל לעיתותי ערב מותר ואע"ג שהיא מאותם חביות שהתנה עמו וקשה דמ"מ שכר האיסור מעורב בכל ההיתר לכן נראה לפרש ולעיתותי ערב אחר שהשלים קבלנותו אמר לו כן ואשמעי׳ שאע"פ שלא עשה עמו מנאי חדש אלא על פי תנאי הראשון הוא מעביר בפרוטה לפי חשבון מאה במאה פרוטות וס"ד שהכל שכר אחד הוא ונמצא בשכרו מעורב שכר יין נסך קא משמע לן דשרי והוה ליה כמעביר ביום של אחריו מאחר שכבר השלים קבלנותו: ה"ב י ר"ת שוכר מניח עליה כסתו מלשון כסת ולא גרס כסותו דדבר פשוט הוא וכי ילך ערום ואם תפרש כסותו שניה שיש לו אם רגיל ללובשה פשיטא שמותר ואם בא להתיר אע"פ שאינו רגיל היה לו לפרש אלא כסתו גרס והוא כסת קטנה שיושב עליה או נותן תחת ראשו למראשותיו וכר הוא הגדול ששוכב עליו והעולם טועים שאומרים לקטן כר ולגדול כסת וראיה ממסכת תמיד (פ"ח מ"ח) איש כסתו בארץ וכן תנא בכלים (פ׳ כ״ח מ״ה) כר שעשאו סדין וכסת שעשאו מטפחות וגם במקרא (יחוקאל יג) למתפרות כסתות על כל אלילי ידים וכר הוא לשכוב עליו כדמשמע פ׳ השולח (גיטין דף מז. ושם) רשב"ל היה שוכב על מעים ואומר

לאפידרנא. שם העובד כוכבים: בוורדא. במרחן של וורדים: עינא ביקרותיך. פי׳ בקונטרם לכבוד לך לשון יקר אבל בתחלים פירש בג א מיי פיש מהלי בינות מונדים להוו המחלה לראות ביותר מווה מונדים שביוא אחתו להוו המחלה לראות ביותר מווה מונדים יום ביותר מווהר דבעיה למחזי לכו בישוחה. עין המתחוה לרחות רעתכם תעקר שהרי הקב"ה ממלא כל תאוותכם שאף שיחתכם מתבררת: ביקרותיך. לכבוד לך. לישראל קא מבשר נביא: עין לא ראסה. זולתי עין של

הקב"ה את אשר יעשה למחכה לו לא נראה כבוד וגדולה דוגמתה: ואע"ג. דהעברת חבית לאו לעיתותי ערב לאחר שנשלם כל זמן שכר פעולתו אלא קודם גמר זמן שכירותו אמר לו העבר חבית של יין נסך קתני מתניתיו שכרו מותר בתמיה: ולעיתותי ערב. דכבר נתחייב לו כל שכרו קודם העברת חבית: רבא אמר. לעולם דלא אמר ליה לעיתותי ערב: ולח קשיח. מתני׳ דקתני מותר כגון העבר לי חבית בפרוטה ונמלאת חבית של יין נסך ביניהן שדי פרוטה לנהרא א"נ לא שקיל מיד עובד כוכבים ואינך משתרו דהא לא שייך שכר ההוא חבית בהדי אינך דכל חדא קנין אגרא באפי נפשא: וברייתא דכי לא אמר ליה לעיתותי ערב הוי כל שכרו אסור כגון דאמר ליה העבר ק' חביות בק' פרוטות דכל כמה דלא אעברינהו לכולהו לא יהיב ליה מידי הלכך כולי אגרא שייך ביה: והתניא. בניחותא: סיפא אלטריך ליה. לאשמועינן דאגרא לאו אלגין מקבל ליה ושרי: לגינו. של יין נסך לאו דרכיה לאותוביה הלכך אגרא לאו עליה קא מתייהב: של אומו הדרך. אפילו הוא מהלך ג׳ ימים: מי אמרינן ליה. לחמר נכי ליה פחת לו שכר הלגין וכיון דכי לח מותיב לא מנכי כי מותיב נמי אגרא לאו עליה מתחייב ושרי: ה"ד. דשוכר מניח עליה מזונות כל הדרך וחמר אינו מניח אלא מזונות יום אחד: אי דשכיה למובן. בדרך הליכתן מולחין מזונות ליקח כל שעה: מחונה לחונה. ממסע למסע מהלך יום אחד כמו נטל ועבר תלתא אונין" דסנחריב: כוה

פרוטות הא דא"ל העבר לי חבית חבית בפרומה והתניא יהשוכר את הפועל ואמר לו העבר לי מאה חביות במאה פרומות ונמצאת חבית של יין נסך ביניהן שכרו אסור חבית חבית בפרוטה ונמצאת חבית של יין נסך ביניהן שכרו מותר: השוכר את החמור להביא עליה יין נסך שכרו אסור: הא תו ל"ל היינו רישא סיפא איצטריכא ליה שכרה לישב עליה אע"פ שהניח עובד כוכבים לגינו עליה שכרו מותר למימרא דלגין לאו 🕫 דינא הוא לאותוביה ורמינהי 📭 השוכר את החמור שוכר מניח עליה כסותו ולגינתו ומזונותיו של אותו הדרך מכאן ואילך חמר מעכב עליו חמר מניח עליה שעורים ותבן ומזונותיו של אותו היום מכאן ואילך שוכר מעכב עליו אמר אביי נהי דלגין דינא הוא לאותובי מיהא אי לא מותיב ליה מי אמרינן ליה נכי ליה אגרא דלגינתו ה"ד אי דשכיח למזבן חמר נמי לעכב ואי דלא שכיח למזבן שוכר נמי לא לעכב אמר רב פפא הּלָא צריכא דשכיח למימרח ולמזבן מאונא לאונא חמר דרכיה למימרח ולמזבן שוכר לאו דרכיה למימרח ולמזבן אבוה דרב אחא בריה דרב איקא

בתי כרסי כרי וכן פ"ב דעירובין (דף ק:) ונעשית כר לבעלה והא דכתיב (בראשית לא) ותשיתם בכר הגמל אותו כר עברי של עבוט כדמתרגמינן בעביטא דגמלא וחור כרפס (אסמר א) אותו כר היה גדול כמטות המולעות לכבוד הבית: באונא. פי׳ ממסע למסע ממהלך יום למהלך יום כמו לי נטל ועבר חלתא אונין דסנחריב והא דאמרי׳ [בסנהדרין] (דף זד:) עשר מסעות נסע אותו רשע באותו היום בתרגום אינו חושב כי אם ערים גדולות והא דכתיב גבע מלון לנו דמשמע שלנו שם לילה אחת שמא מקצם אלו הלכו מחילה ולנו מקצח במקומות הללו והוא ושאר החיל הבאים אחריהם עמו עברו עד ירושלים והלכו הכל ביום אחד לפי שהיה ממהר להיות שם באותו היום:

(ע' תוס' לעיל נו: ד"ה לא) [ע" תוס 'נעיל נו. 7.". לאפוקי], 3) [לעיל סד:] ג) [גי' ע"י ומאי טפי מהא א"לו. ד) נ"א מהכא ולאום מלאום יאמן א"ר פפא איצעי ליה למימרא מהכא עין כו', ה) [תוספ' פ"ח לין פין (די ע"ש, ה"ד], ו) ב"מ עט: ע"ש, ו) [מרגוס על עוד היום בנוב ישעיה י'], ה) [ל"ל ומובח הנחשת במלכים ב טו], ט) [לקמן עד.], י) ושם ד"ה ארג, ל) [בב"מ עט: כתבו הכי בשם ר"ח], () הוא תרגום בישעיה סי" י על פסוה עוד היום בנוב,

מבורת הש"ם

תורה אור השלם בנות מלכים בְּיִקְרוֹתֶיףְ נְצְבָה שֵׁגֵל לִימִינְףְ בְּכֶתֶם אוֹפִיר: תהלים מה י

2. וּמֵעוֹלְם לֹא שְׁמְעוּ לֹא הָאֶזִינוּ עִיִן לא רְאָתָה אַלהִים זוּלָתְרְּ יַעֲשֵׁה . למחבה לו:

הגהות הב"ח

(א) גם׳ למימרא דלגין לאו לה) גבו להינה לא לאומוביה: דרכיה הוא לאומוביה: (ב) תום' ד"ה טעמא וכו' כולו לעובד כוכבים חוץ מדמי יין נסך שבו וכאן:

מוסף רש"י

חמר נמי לעכב. השוכר שלא יניח עליה אלא מזונות של יום אחד (ב"מ עט:). מאונא לאונא. ממלון כאונא לאונא. ממנון דלילה למלון דלילה (שם). למיטרח. לחזור ולשאול בעיר מי מוכר מזונות